

DECÀLEG PER AVANÇAR CAP A UNA TRANSICIÓ ENERGÈTICA AL SERVEI DE LA CIUTADANIA:

1. Els ciutadans i ciutadanes de Catalunya som conscients que cal lluitar contra el canvi climàtic complint amb els compromisos europeus per arribar al 2050 produint el 100% de l'energia que necessita el territori català a partir de fonts renovables. Però cal fer-ho avançant cap a una sobirania energètica real, al servei de la ciutadania i basada en estratègies veritablement sostenibles, tant des del punt de vista social, ambiental i cultural com econòmic.

2. Demanem a la Generalitat de Catalunya i al conjunt de les administracions i agents socials, una PLANIFICACIÓ participativa del desplegament de les renovables, amb dos objectius bàsics: que contribueixi a l'equilibri territorial i que permeti passar progressivament de l'estructura vertical actual (l'energia en mans dels oligopolis) a una estructura més horitzontal (basada en instal·lacions petites i mitjanes en mans de la ciutadania).

3. Cal una bona planificació, que minimitzi la necessitat d'instal·lar macroprojectes de centrals renovables que perpetuaran la dependència dels oligopolis energètics i causaran impactes molt agressius sobre el territori català. Aquesta planificació ha de començar per impulsar els projectes de reducció del consum i millora de l'eficiència energètica, així com la implantació d'instal·lacions de renovables que potenciïn l'autosuficiència energètica de totes les llars i les PIME. Per complir amb l'objectiu de la Comissió Europea que el 2050 el 100% del parc immobiliari estigui descarbonitzat, cal destinar Fons Europeus a la rehabilitació d'edificis per a millorar-ne l'aïllament, l'eficiència energètica, instal·lar-hi renovables i tecnologia intel·ligent que redueixi els consums. I les noves edificacions haurien de construir-se garantint un balanç energètic positiu.

4. Cal que ens faci avançar cap a una sobirania energètica real, potenciant els projectes de comunitats energètiques locals, les experiències publicocomunitàries i les petites o mitjanes instal·lacions (menys de 10 MW) promogudes amb capital públic i/o privat procedent d'inversors locals que aprofitin les diverses fonts locals de renovables (hidroelèctrica, biomassa –garantint una gestió correcta dels boscos-, geotèrmia, eòlica, fotovoltaica,...) tot vetllant perquè aquestes instal·lacions tinguin un impacte reduït en l'entorn i es distribueixin equitativament per tot el territori català. Cal destinar Fons Europeus a aquests projectes d'alta rendibilitat social i baix impacte territorial.

5. Cal que prioritzi la implantació dels projectes mitjans o grans (més de 10 MW) de producció de renovables en espais periurbans, industrials, degradats i de serveis (xarxa viària, canals de reg, embassaments, etc.), així com altres espais intensament antropitzats (espais intersticials, perifèrics, etc.) propers als llocs de consum. Cal que redueixi i minimitzi la implantació de grans centrals de producció de renovables en sòl no urbanitzable per evitar la industrialització de bona part dels paisatges naturals i rurals que constitueixen l'ànima del territori, un element fonamental del nostre patrimoni identitari i base essencial per no reduir la nostra sobirania alimentària. I cal que afavoreixi, mitjançant un planejament urbanístic adient, la proximitat entre usos residencials, llocs de treball i serveis, millorant la riquesa, mixticitat i diversitat d'usos als nuclis urbans, promovent el comerç de proximitat, la protecció dels horts urbans i sòls agrícoles de proximitat, tot reduint el cost energètic del transport.

6. Cal activar les eines de reflexió territorial (les cartes del paisatge comarcals i el

desenvolupament de la Llei d'Espais Agraris, entre d'altres) per poder decidir, de forma participativa (amb les administracions locals i la ciutadania), quins són els espais idonis per a la instal·lació de les grans centrals industrials de producció d'energies renovables, tot garantint la protecció dels espais naturals i agraris, així com la qualitat de vida en el món rural.

7. Cal impulsar la recerca i la innovació en la producció de renovables per tal de convertir Catalunya en territori punter en l'aprofitament de fonts d'energia de baix impacte: biomassa –procedent d'una gestió correcta dels boscos-, fotovoltaica amb nous materials (teules, vidre, asfalt,...), microcentrals hidroelèctriques, geotèrmia, eòlica sense pales, etc. Incorporant en aquests projectes els valors socials i ecològics per damunt de la rendibilitat econòmica per poder avançar cap a una transició energètica realment sostenible.

8. Cal avançar cap a la gestió pública de l'energia, on la Generalitat de Catalunya i els ajuntaments haurien de jugar un paper clau amb l'objectiu d'assolir el control de les xarxes de distribució de l'energia, la gestió de les centrals hidroelèctriques amb període de concessió caducat o que finalitzarà properament i agilitzant la implantació d'instal·lacions de renovables en tots els equipaments públics, tot garantint l'accés bàsic a l'energia dels col·lectius en risc d'exclusió.

9. Cal crear un nou marc legal per a les renovables que respecti els valors de la normativa europea i catalana preexistent, que s'elabori amb transparència i amb la participació de les administracions locals i la ciutadania. Demanem la derogació del Decret Llei 16/2019 d'impuls de les energies renovables, que únicament ha servit per impulsar l'allau de macroprojectes promoguts pels oligopolis i que es decreti una moratòria de tots els macroprojectes de producció d'energies renovables actualment en tramitació.

10. Cal garantir la capacitat de decisió dels ajuntaments i de la ciutadania afectada en el procés d'autorització de la ubicació dels macroprojectes de renovables, tot articulant els mecanismes necessaris per evitar l'excessiva concentració sobre determinats territoris, la instal·lació de projectes que puguin afectar negativament elements clau del patrimoni natural, cultural i paisatgístic català i que garanteixin la protecció dels drets bàsics dels habitants dels territoris afectats.